

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Sácbényi-utca SIMON-ház Kunz József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETÉNYEK,

előzetési pénzek és a kiadás körüli paasz...
valamint a lap sze lemi részét illető
minden körülmények ide intéendőik.

Nemzetellen levelek csak ismert közéleti
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán	
küldve:	
Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábpetsitor egyszeri beiktatásért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért kőön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos peticiorért 20 kr.
Hirdetést vagy reclamat magában foglalt
ujdonság sora 50 krajczár.

XIV. évfolyam 1887.

Debreczen, Kedd, Oktober 4.

193. szám.

Miért 1887, és miért nem 1884?

(T.) Bocsanatot kérek az igen tisztelt olvasótól, ha úgy néha elmaradok valamivel, már mint olyan tartalékos újságíró, s amire azt mondja a német: „Nochtrab.“ És miután, hogy nem vagyok „notarius loci,“ amig postán ide érek, idő kell hozzá. Ha reggel adom fel a levelet, este megy el, ha este adom, másnap reggel megy el. Ha a szerkesztőség idő után kapja csak másik napon adja nyomdába s a harmadik napon jelen meg. szóval, elkallódik az idő, és Jozua óta nem áll meg a nap, ami szintén hozzá járul a dologhoz. Es ha a t. szerkesztő ur olyan szives, hogy elkésett cikkeimet is kiadja, azért teszi, mert több fejtöbbit gondolván, olyasmit írhatok ami nem volt még megírva, tehát még is újság.

Vajjon irte már valaki arról a nagy háborúról, amit az ellenzéki lapok a trónbeszéd ellen elkövettek, s ami jól állt nekik. Ha ellenzék hát opponáljon, azért fizeti az ellenzéki olvasó, de még a kormányparti is, kinek szintén nem derogál ha ellenzéki, ugy suttymban. Annál nagyobb pedig az opponálás érdeme mai napság, mert ember kell hozzá, hogy olyat mondjon, amit már ezerszer el nem mondtak. Es sikerült! A legutóbbi trónbeszédre olyat mondott az ellenzék, amelyet, hogy valaki ez életben olvasott volna, akar tótlul akar francziául, nem hiszem el. Hogy okos mondás volna, nem fogom rá, de hogy új, azt nem tagadhatom meg tőle. S ez még nagyobb érdem. Ugy rakni össze ezt a huszonnégy betűt, amint annyi és annyi millió ember közül annyi és annyi évszázad alatt még senki: — annak irodalmi érdem dukál.

Azt mondja ugyanis az ellenzéknek, a mértékletesnek és megfogottak fő közlőnye, — (a melyik mindig tagadja ugyan pártos voltát mintha szegyenlen) hogy: „Ez a legutóbbi, annó 1887-iki

trónbeszéd nem az 1884-diki. Es hogy miért nem az? Miért van ez másképpen tartva, mikor ugyancsak az a Tisza a miniszterelnök ma is, aki akkor volt? Miért nem mondja ugyanazokat a dolgokat a pénzügyekről, hadügyekről, a hatalmakhoz való viszonyokról és a többi. Miért nem? Ah! mert a kertben hihetőleg kutya léssen! Es ebből, — a szerinte igen-igen feltűnő eseményből, — olyan kombinációt habar be, hogy megnyalhatja utána a száját a mértékletes olvasó.

Nos? Olvasott e már ilyent, irástudó ember? Nincs-e tökéletesen megcáfolva és semmivé téve e közmondás: „Semmi sem új a nap alatt?“ Mert követelte még újság trónbeszédétől, hogy: Olyan legyen aztán, mint amilyen ez előtt volt, három évvel?

Es aki ezt nem hinné, olvassa el a „Pesti Napló“ 268-dik számát. „Fideliter et crudeliter.“ Ez aztán oppoziczió! Ez aztán Jozua és pedig nem hiába 19-ik századbeli. Ez már a haladáshoz szabja követelését amikor annyi találmány után szégyen volna utánozni egy régi zsidót, de ha már megáll a a nap: Három esztendeig álljon „silbakot“, az országgyűlés kapuja előtt. Mert érdemes azt títani hogy Tisza Kálmán mit csinál. —

De vajjon mit szól hozzá a nap, az öt éves mandátumhoz? Még annál is fontosabb hogy: Mit szól Bismarck a naphoz? Ha már egyszer meg lehet szabni forgását, nem hiszem hogy ezt a jogot Európában, a „Pesti Napló“-nak engedje át.

Bizony sok haszontalanságot összefirkálunk egy életen keresztül. Haszontalanságra haszontalanságot Ugyan minázt lehetne írni arra a 268-ik számú cikkre.

1884-ben azért méltóztattak „simfelit“ a trónbeszédre mert sokat ígért; most, 1887-ben azért méltóztatnak „simfelni“ rá, hogy miért nem ígér annyit, mint amennyit az 1884-iki ígért vala? „Igaz, hogy nem tartotta meg az ígére-

tét és hogy ezt sem tartaná meg: de hát annál nagyobbat lehetne rajta ítni. Nom Archimedes posset melius describere.“ magyarul mondván: „Tudom uram hogy encse de lapos.“ Ebből a szempontból indult ki Tisza Kálmán, amidőn 1887-ben nem az 1884-iki trónbeszédrel kedveskedett.

Országgyűlés.

Budapest, október 3.

A képviselőház mai ülésének legnagyobb részét az osztyályok előadóinak jelentései vették igénybe, az osztyályok befejezett működésének eredményeiről, melynek összegeése az, hogy az osztyályh z összeesen 435 képviselő megbízó levél utasított. Ezekből az osztyályok kifogástalanoknak találta 425-öt, továbbá az osztyályok által kifogásoltatott, habár kérvény nem adott be, 8 mandatum; kérvénnyel megtámadtatott 8, s az osztyályok által kifogásoltatott s kérvény nyel is megtámadtatott 1 megbízó levél.

(Az osztyályok működésének befejezése után még 4 választás ellen adatott be kérvény s így a beadott pitiók összes száma 13) A mai ülés előjén a korelőkség által 4 megbízó levél jelentetett be: nincs még bejelentve 14 mandatum.

Az osztyályok jelentéseinek beterjesztése után Tisza Kálmán miniszterelnök, hivatkozva a házszabályokra, a ház tisztikarának megválasztását kérte, de Irányi utalva arra, hogy pártja erről csak tegnap este értesült úgy a miniszterelnök, mint a ház belenyugdta abba, hogy a ház tisztikarának, valamint a kilencz bíráló bizottságnak megválasztása a holnap délelőtt 11 órakor tartandó ülésen ejtessék meg. Szerdán nem lesz ülés, csütörtökön pedig a többi bizottság fog megválasztatni s az osztyályok kisorsoltatni.

Budapest október 2. 1887.

— Az országgyűlés megnyilt, az első, a melynek tartalma a törvény által meghozszababttva öt évre terjed. Elég szép idő arra, hogy kormány és törvényhozás működése maradandó, hasznosat alkothasson Magyarországon közelebe s annak jövő folytonos erősödése számára.

S a jelek, melyek közt az országgyűlés megnyilt, mind biztatók, mind kedvező jóslatot

magukban foglalók. A nemzeti színház ötvenéves jubileuma, a nagy bölcse szobra, mely a király, a haza s Európa söt, hogy úgy mondjuk a világ képviselöte jelenlétében teleplezetett s a trónbeszédnek a külügyi viszonyokra, a békének legalább huzamosabb időn át való biztosítására vonatkozó tetele: mind oly kedveso eléjelek, melyek munkánkévünk, fáradozásaink sikere iránti bizalmunkat erősítetik, s a munkához, kitartáshoz, a reményt s öntudatot acélozzák. Mind e jelek arra mutatnak, hogy szilárdan álló s szerveesen bekapcsolt társtényező Európa hatalmi erői közt s a magyar nemzet az európai népeseládnak elismert hatalmas tagja, mely jogosan s elismerve fejlesztí tovább az államot ez redéves joga, hegemóniája alapján.

Nagy a cél, mely a nemzeti képviselö s kormány működése elé imperative újra folytatolag kitűzetett a trónbeszéd által. Tovább kiépíteni a jogállam épületének részleteit, folytatni a szilárditó munkát, annak alapján helyreállítani az állami háztartás egyensulyos rendjét, melynek megingása aggályt, voltaképen azonban kárörömöt keltett azokban, akik barátjánk gyaúnt hirdetik magukat, de kikről, hogy mit tartsuuk, igen jól tudjuk.

Kárörömes aggályokra öntudatunk s erőnknek s a haza felvirágoztatására célzó határtalan áldozatkészségeinknek érzete felel. Tisza, kinek államférfiai értéke már régen kiállotta az arany-próbát, egyformán erősen megingathatlaul áll a király s nemzet bizodalmasában, az uralkodó s nemzet közti egyetértés hatalmi czelök közössége rendithetlen sziklához hasonló szilárd s ezek azon tényezők, melyek a kitűzött feladatok sikeres megoldását biztosítják.

A deficit megszüntetése fokozatosan várható, eszközei lesznek a takarékoság a lehetőség határáig, addig a hol az nem ériut sértőleg nemzeti s állami érdeket s a jóvedelmek fokozása „a terhek egyenlősítése alapján.“ Az eszközöknek csak természetét és keretét jelzi, de azok miségére már fenyt vetett a nagyváradi beszéd, mely szerint jóvedelmünk emelésének eszközei közül a ház s földadó emelése ki van zárva, de kiterjednek a szeszadó fokozására Ausztriával

padlásáról kileste, látta hogy a lopás föl van fűdözve. Látta, hogy Tanyás a pusztakapitány tanyája felé tart.

Ezen segitenei kell, mert másképp rövid időn el leszünk fogva, — gondolja Ködmön. Elővezeti a két lovat azon zsinestűl, cövekéstül, föl ül az egyikre és vágat kerü ő uton a pusztakapitányi ház felé.

Idő múltán ott aztán találkoznak szépen Susták Mihály, Tanyás Gergő és Ködmön János.

Susták Mihály a kártételt panaszozza és követeli, hogy a pusztakapitány rögtön hat pusztázót inditson utnak, hogy kutasak ki e tettest. Azért fizet ő adót. Husz forint kártérítést kér Beszédközben a felszémrel Tanyásra kacint, hogy ehol a bűnös.

Ködmön János panaszt tesz, hogy a Tanyás lovait az éjjel bentálta a kukoricájában. Kér 5 frt kártérítést.

Tanyás Gergő pedig azt akarja elpanaszolni, hogy Ködmön az éjjel elkötötte az ő lovait. De észszel élvén, „lenyeli a szavát“, mint ezt odaki mondani szokták. Mert ha kibizonyosodik, hogy Ködmön ellopta a lovasit, akkor rájönnek, hogy ő csináltatta Susták legelőjén a kárt. A lovak már igyisugyis megvannak. Tanyás Gergő tehát okosabbnak találja kifözni Ködmönnek az öt forintot azért, mert elakarta lopni a lovait minthogy Sustáknak huszat fizessen.

Igy aztán „kiegyesülnek“. Tanyás és Ködmön hunyoritanak a szemükkel, a mi náluk eltitolt kacajt jelen. Susták pedig káromkodik és azt mondja, hogy hazug a törvény.

Ködmön és Tanyás azonban megintik érte, hogy a törvény igazságos. Es kétfelé hunyoritanak a szemükkel.

Tömörkény.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Pusztai történetek.

Lökötés akadályokkal.

Történik egy napon a pusztán, hogy Tanyás Gergőnek elfogy a szénája.

Nagyon egyszerű és gyakori dolog ez odakint. Mert nagyon könnyen megtévedhet az ember. Vagy több jószág van, mint legelője, vagy kevesebb legelője, mint jószágja. Mindkét esetben csak az az eshetőség áll fűnn, hogy a jószágnak nincs mit enni.

Tanyás Gergő valamelyik nap estélyén, mikor már éhen nyerit a lova, gondolatokozba esik. Mert az ő durva, megkövült szive érzi azt a fájdalmas nyeritést, mert eszébe jut, hogy akkor és akkor odalent Rovignóban négy napig nem kaptak enni a katonáskodás alatt és hát az nem volt jó állapot. Átérzi, hogy az a ló nem a saját kedvteléseiből, hanem az éhség miatt nyerit. Ennélfogva Tanyás Gergő valamelyik nap estélyén elővesz egy fadarabot. Azután ezt a baltával megfarigja szépen, az alsó végét hegyesre berkácsolva.

Hosszu zsinet hoz elő és oda erősíti azt a lovak kötőfékéhez. A zsineg legvégére oda köttetik a véginhegyes fadarab. Azután ott hagyja a lovakat az istállóban megint. Azonban mielőtt kimenne, a jászol alul összekapirgál a lábával holmi szalmafélt, aprólékos polyvát és odaűki a lovaknak.

A két szegény állat szomoruan néz végig az ultima ratió vituen.

— No várjatok, szamarak, — mondja Gergő, — majd kaptok mást.

Napáldozat után aztán, mikor lehajlik a rónára az alkonyi sötét, Tanyás kivezeti a lovakat az istállóból és a zsinegnél fogva huz-

za a cöveket is maga után. A lovakkal kimegy a földre. Az ő sivar buzatarója mi lett ott van a szomszéd Susták Mihály sötétzöld kövér legelője.

Gergő ki megy a lovakkal a buzataró legvégére. Azután végig megy hosszaban a szomszéd legelőjén és kikeresi a legtakarományosabb helyet.

— Ez ni, — dűnyögi magában — éppen jó lesz.

Ott aztán, a hol „éppen jó lesz“, a saját csupasz tarlója földjébe beleveri a cöveket. — Más szóval, ki vannak pányvázva a lovak.

A cövek a Gergő tarlójába van verve, hanem a lovak a hosszú zsinegnél fogva Susták Mihály vagyonát eszik föl. Sajátos furtaanggal eszelődik ki odakint az ilyes dolog. Gergő azt hiszi, hogy azzal a cövekkel védve van az ő földje. Ha Susták Mihály véletlenül megkerülné éjjel a földjét, bea találná a lovakat a drága szép takarmányban. De Gergőre, mint szomszédra nem eshetne panasz, mert hiszen ő a saját földjén pányvázta ki a két éhes józágot. Legalább Gergő ezt így hiszi.

Tanyás ezután egész nyugodtan megfordul és megen befelé a tanyára. Feletről még vissza fordul és gyönyörködve nézi, hogyan fájnak, hogyan eszik azt a szép zöld füvet a lovak.

— Szegény kis jószágok!... — mondja jólelkűleg.

A hogy aztán Gergő bemegy a tanyába és lefekszik, elkezd szerepelni a történetben a harmadik név. Ez a harmadik név a Ködmön Jánosé. Ködmön János ugyanis ott lakik rézsutos irányban Susták Mihály és Tanyás Gergő között.

Mikor ő meglátja, hogy Gergő bement a tanyába, a melynek ablakában kialudt a világ, előlopódzik, fekete szűrt kerit a nya-

kaba és csűdében oda megy a fekete éj és a fekete szűr leple alatt a lovakhoz. Kihuzza cöveket a földből és elhajja a tanyájára a lovakat. Ezzel aztán készen van minden. A föld forog tovább, mint ha semmi sem történt volna.

Reggelire kelve aztán az első név, a mely mozogni kezd, a Susták Mihály. Körüljárja úgy szemgyöyörködés szempontjából a földet és magtörlve látta, hogy iszonyuan meg van kopaszttva egy darabon a szép legelő.

Susták Mihály elkezd káromkodni és bemegy a tanyára. Ott mérgeosillapítás okáért őszszurugdossa a kuvaszokat, hogy mért nem tudnak vigyázni! Azután újast huz föl, botot vesz elő, megindul és csakhamar letűnik a látó határról.

A másik név, a melyik már viradat óta benne van a szereplésben, a Tanyás Gergőé. A jórávaló Gergő kétségbe van esve egy rozsz elültöltös fegyert hord a vállán és dűhösen keresi a lovait. Nagyon benne van a mérgeben, ha megtalálná hamarjában a lökötőt, belölné. Miután őszszúrta a határt és nem látta sehol a lovakat, megkezdí a „csapásotémi“ t. Ez a szó a pusztalokók előtt egyértelmű azzal, mint mikor a praireken a vörösbőr skalpvadász nyomoz a halványarcok után. Gergő a kipányvázás helyéről nyomról-nyomra csapászva, megtudja, hogy Ködmön János volt a lökötő.

Dűhös átkozódásban tör ki. E'özör be akar azon fegyvereseu hatolni Ködmön tanyájára. Hanem aztán meggonolja magát. — Haragos emberről nem jó szerszám a puská. Ennél fogva szép csűdösen megfordul, elindul, megy, megy és lassankint letűnik a látóhatárról.

Most kezd aztán szerepelni Ködmön János, a ki borzasztóan meg van ijedve. A tanya-

Mindenféle egyenruházati szállításokra legalkalmasabb valódi színű posztómenték.

„Körödmön a legkedveltebb hashajtó viz.“
Dr. Közmárky tr.

JÓZSEF
ÜVI Z

Kittintatve 6 arany és érdem éremmel. Szétküldés 1886. évben millió palack.

egészten vas és aczélból

2 firtal olaszabb. Szál élésre 6 firt

Társaságok legnagyobb választmányos 150. firtól felbővőgépeket minden nagymokát szállít.

Társaságok jegyzékek ingyen és Budapest, váltzi-kéret g alatt.

